

ЕКОНОМІСТ

Газета Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана
№ 23—25 (1254—1256) e-mail:kneu_press@ukr.net Вересень 2008 р.

● Свято

● Актуально

● Офіціоз

● NEWS про вуз

● Знайомство

зблизька

● Парад краси

● Консультує

ПСИХОЛОГ

● Пленер

● Історичні

розвідки

● Наші вчителі

● Ювілеї

Свято

З початком нового навчального року!

Шановні студенти, науково-педагогічні працівники, співробітники Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана! Прийміть мої сердечні привітання з Днем Знань.

Щороку ми відзначаємо урочистостями початок нового навчального року, і щоразу ця подія для всіх нас святкова і хвилююча. І вересня наші викладачі й співробітники приходять до університету з новими ідеями, планами, розробками. Студенти розраховують на отримання нових, найсучасніших знань. А об'єднує всіх нас прагнення до втілення наших найкращих задумів, отримання нових перспектив у науці, кар'єрі, житті.

І вересня — це знаменна дата в житті кожної людини. Адже освіта в усі часи була, є і буде невичерпним джерелом ідей, винаходів і досягнень, а також генератором прогресивного розвитку суспільства.

Успішний інноваційний розвиток вітчизняної економіки можливий лише на основі перетворення вищої освіти в потужну рушійну силу національного прогресу шляхом ефективного використання інтелектуального потенціалу науково-педагогічних кадрів і забезпечення взаємодії освітньої діяльності з наукою та виробництвом. Саме

вищі навчальні заклади можуть і повинні внести свій істотний внесок у вирішення цього стратегічного державного завдання.

Окремо я хочу звернутися до наших першокурсників. Я радий вітати вас, дорогі друзі, у стінах нашого університету. Обравши для себе один з найпотужніших економічних ВНЗ України — Київський національний економічний університет, ви зробили серйозний і відповідальний крок у своєму житті. Не обіцяю вам легкого навчання, але гарантую мудрих викладачів та можливість здобути сучасну освіту. Впевнений, що кожен наступний рік буде додавати вам впевненості у правильності вашого вибору. Успіхів!

Ректор Анатолій ПАВЛЕНКО.

24 серпня —
День Незалежності України

Актуально

Боротьба за чесну вступну кампанію триває

У липні в стінах Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана відбулася прес-конференція всеукраїнського проекту, в рамках якого коаліція громадських організацій відстежувала перебіг вступної кампанії до вітчизняних вузів.

Подібна акція в історії української освіти у рамках загальнонаціонального проекту проводилася вперше. КНЕУ одним з перших погодився взяти участь у моніторингу на прозорість вступного періоду.

Корупція в системі вищої школи завжди була предметом особливого занепокоєння у суспільстві. Адже йдеться про чи не найголовніше у житті кожної молодої людини — доступ до отримання гідної вищої освіти. Згідно з останніми дослідженнями соціологів, вступити до вузу лише завдяки своїм знанням було складно. Змінити ситуацію в цьому секторі остаточно вирішили лише цього року шляхом зарахування у вищі навчальні заклади за кількістю балів у сертифікатах, отриманих за результатами незалежного тестування. Чи здатна система незалежного тестування суттєво змінити правила гри при вступі до вузів, про це прагнули дізнатися напевно усі зацікавлені громадяни, серед яких 12 громадських організацій, що об'єдналися в коаліцію для відстеження перебігу вступної кампанії. Проведення громадського спостереження за роботою приймальних комісій обраних ВНЗ в 14 регіонах України буде здійснюватися на всіх етапах вступної кампанії (прийом документів, вступні іспити і співбесіди, зарахування вступників та оприлюднення результатів конкурсу). Об'єктами моніторингу стали ВНЗ III—IV рівня акредитації у Львові, Донецьку, Дніпропетровську, Житомирі, Вінниці, Херсоні, Білій Церкві, Кіровограді, Рівному, Горлівці, Маріуполі, Дрогобичах, Сімферополі, Слов'янську, Бер-

дянську, Черкасах. Усього 31 державний вищий навчальний заклад. Широке інформування громадськості про перебіг кампанії як на всеукраїнському, так і регіональному рівнях — обов'язкова складова на всіх етапах реалізації проекту.

Що показали перші результати роботи коаліції у ВНЗ і, зокрема, спостереження за вступною кампанією у Київському національному економічному університеті представників засобів масової комунікації проінформували:

Алла Волошина, координатор загальнонаціонального проекту,

Ірина Конченкова, керівник проекту зі здійснення моніторингу вступної кампанії в Київському національному економічному університеті, Школа Рівних Можливостей, Анатолій Федорович Павленко, академік, ректор Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана, Олександр Востряков, відповідальний секретар Приймальної комісії КНЕУ.

В один голос учасники зустрічі зауважили, що особливі умови прийому до ВНЗ для певних категорій громадян можуть звести нанівець зусилля держави, щодо використання незалежного тестування. Варто говорити про рівні права і рівні можливості для здобуття освіти.

Наслідком моніторингу вступної кампанії став ряд розроблених коаліцією рекомендацій щодо поліпшення процедури вступних кампаній до ВНЗ України, які проводяться за результатами ЗНО. Ці рекомендації будуть представлені керівництву та фахівцям МОНУ, УЦОЯО, адміністраціям ВНЗ й широкій громадськості.

Цей проект на всеукраїнському рівні реалізовуватиметься з червня по жовтень 2008 року.

Якісна виховна робота у вищій школі – запорука підготовки конкурентоспроможного фахівця, свідомого громадянина, цікавої особистості

у громадсько-політичній діяльності, 11% – у культурі, мистецтві чи шоу-бізнесі, по 8% – у спорті чи в іншій сфері діяльності.

Щодо перешкод на шляху до здійснення своїх прагнень, 24% респондентів зазначили, що їм заважає бути успішними корупційність влади, 21% – українське законодавство, 19% – суб'єктивні життєві обставини, 16% – об'єктивні життєві обставини, 10% – зневіра у майбутньому, 9% – соціальне або професійне оточення.

Вищі навчальні заклади за своїм статусом зобов'язані професійно готувати не тільки дипломованих спеціалістів, а й виховувати різнобічно розвинених громадян. Навчальні заклади мають необхідну інфраструктуру, організаційні та кадрові ресурси для вирішення цього завдання. Згідно з вимогами Закону «Про вищу освіту» головною метою освіти та виховання на сучасному етапі є створення умов для розвитку та самореалізації кожної особистості, які сповідають загальнолюдські цінності, а також формують покоління, здатне навчатись упродовж життя. Велике значення для реалізації цієї мети має розвиток студентської молоді через виховання активної професійної та громадської позиції, навчання основним принципам побудови професійної кар'є-

На сьогодні необхідність та важливість роботи з молоддю на державному рівні очевидна. Якщо сім'я і школа закладають основи особистості молодої людини та формують стереотипи її поведінки в майбутньому, то остаточне становлення відбувається саме у студентські роки. Перехід від безтурботного дитинства до юності й молодості навіть у стабільних заможних країнах не відбувається легко і безболісно. Становлення особистості, здобуття освіти, професійного та життєвого досвіду, боротьба за своє місце у суспільстві – усе це дається дуже непросто. В Україні, з її невизначеним майбутнім, перманентними політичними конфліктами та економічними негараздами, – бути молодим удвічі тяжче.

ні з одягом, зовнішністю та модою (відповідно 67%).

Усього було опитано 3137 юнаків та дівчат віком від 14 до 30 років. З них 70% – студенти, 16% – учні середніх шкіл, 14% – молоді, зайнята в малому та середньому бізнесі. Опитування проводилося у березні 2007 року в Києві, Житомирі, Одесі, Херсоні, Сімферополі, Харкові, Чернігові, у Запорізькій, Львівській та Одеській областях, а також у Криму.

Мріють про успіх усі, але за відсутності стартових умов для одержання хорошої освіти, роботи, не кажучи вже про стартовий капітал чи вигідний кредит для початку власного бізнесу, молоді люди нерідко сподіваються на щасливий випадок чи використання своїх природних даних, за прикладом відомих спортсменів та артистів.

Що ж до вибору кар'єри професійної діяльності, 32% опитаних прагнуть досягти успіху в бізнесі, по 14% – на державній службі та в науковій роботі, 13% –

ри і навичкам поведінки у сім'ї, колективі, суспільстві, системі соціальних відносин. В організації ви-

ховної роботи університет керується Конституцією України, загальною декларацією прав людини, Законом України «Про вищу освіту», Указом Президента України «Про заходи щодо розвитку духовності, захисту моралі та формування здорового способу життя громадян» від 27.04.1999 р; Національною доктриною розвитку освіти України у XXI столітті. На основі перелічених вище документів розроблено Концепцію виховної роботи в Київському національному економічному університеті імені В. Гетьмана.

Пріоритетним напрямом у її реалізації є формування особистості, яка усвідомлює свою приналежність до українського народу, спрямованої на втілення в життя української національної ідеї, виховання людини демократичного світогляду, яка поважає громадські права і свободу, традиції народів і культур світу, національний, релігійний, мовний вибір кожної людини.

Як зазначено в рекомендаціях наради проректорів з виховної роботи ВНЗ III-IV рівнів акредитації (від 10.04.2008): «*Майбутнє України залежить від змісту цінностей, які закладаються у світогляд молодих людей та від того, якою мірою духовність*

ти престиж інституту кураторства з використанням різних форм і методів морального та матеріального заохочення їхньої діяльності»

Проведення комплексу організаційно-виховних заходів в університеті, які сприяють досягненню цієї мети, складаються з роботи кураторів академічних груп, навчально-виховної роботи кафедр і факультетів. Для підвищення ефективності виховної роботи, надання методичної допомоги кураторам в університеті створено певну організаційну структуру, до складу якої входять:

- проректор з науково-педагогічної роботи – Оболенська Т.Є., яка здійснює керівництво діяльністю студентських самоврядних організацій, інституту кураторів в університеті;
 - заступник проректора з виховної роботи – Балягіна І.А. (ця посада введена з 01.03.2008);
 - заступники деканів з виховної роботи (на кожному факультеті);
 - психологічна служба університету;
 - студентська соціальна служба;
 - бібліотека університету та ін.
- У 2007-2008 навчальному році (28 грудня 2007 року, 1-3 квітня 2008 року) працював науково-практичний семінар кураторів, де обговорювалися важливі напрями та проблеми в навчально-виховній роботі та шляхи їх вирішення. З ку-

стає основою їхнього життя.

З цією метою необхідно підня-

раторами працювали проректор Т. Є. Оболенська, заступник проректора з виховної роботи І. А. Бал'ягіна, керівник психологічної служби університету О. С. Бойчук, керівник студентської соціальної служби В. В. Сироватко, працівники бібліотеки Н. В. Попова та Л. М. Боброва. Куратори мали можливість обмінятися досвідом, поставити запитання, які їх хвилюють, надати свої пропозиції щодо вдосконалення роботи інституту кураторів. Цікавими та слухними були зауваження куратора ФЕФ, незмінного керівника туристичного клубу «Скіфи» О. В. Ступак, куратора ФЕАПК професора В. М. Нелепа. Цей семінар вирішено зробити постійно діючим, адже саме в такій колективній співпраці, у дискусії «народжується» істина.

Саме на цьому семінарі було запропоновано продовжити роботу кураторів і на 2-му курсі в академічних групах, оскільки залишається потреба у спілкуванні, підтримці тих основ єдиного студентського колективу, які тільки закладаються на першому курсі. Проведене соціологічне опитування серед викладачів і студентів університету показало, що практично всі респонденти також вважають, що на другому курсі є нагальною потреба у співпраці академічної групи з куратором. Крім того, як показує досвід ВНЗ в нашій країні та за кордоном, найбільш ефективним є інститут кураторів академічних груп на молодших курсах (1-й,

2-ий) і робота куратора – консультанта курсу на старших.

У березні 2008 року на допомогу кураторам було видано «Збірку методичних матеріалів з організації виховної роботи в ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана», в якій представлено концепцію виховної роботи серед студентів університету, положення про куратора академічної групи, загальні рекомендації до планування та організації роботи куратора (надано зразки документів та ін.). Для роботи кураторів з групами 1-го курсу в навчальному корпусі № 5 (вул. Мельникова) відкрито центр виховної роботи (318 ауд.). Там куратори зможуть познайомити студентів з інформацією про роботу студентських самоврядних організацій, клубів (профкому студентів КНЕУ, студентського бізнес-інкубатора, туристичного клубу «Скіфи», юридичної клініки університету), яка представлена на стендах у центрі, а також провести зустрічі, бесіди та інші виховні заходи.

Працівники бібліотеки університету також активно допомагають кураторам у виховній роботі зі студентами. У читальному залі для викладачів підготовлена «бібліотека куратора», де підібрана література з питань виховної роботи, яка є у фондах бібліотеки, а також пропонується огляд періодичних видань з цього напрямку роботи. Крім цього, бібліотека регулярно готує інформаційні матеріали та вистав-

ки до відзначення різноманітних історичних подій (наприклад, книжкова виставка «Жахливі сторінки Голодомору», «Невідомі сторінки визвольної війни українського народу 1848–1854 років»), що може стати в нагоді кураторам у проведенні виховних заходів.

У перспективі планується запровадження інноваційних методів виховної роботи в нашому університеті, що допоможе зробити роботу кураторів зі студентами ще більш творчою та плідною. Серед таких заходів:

1. Використання комп'ютерних технологій у виховній роботі.

- Розробка веб-сторінки кураторів на сайті університету;
- Створення електронного банку (архіву) матеріалів до виховних годин;
- Розробка електронного щоденника куратора;
- Створення збірки електронних презентацій, присвячених діяльності студентських самоврядних і громадських організацій, університетських заходів з виховної роботи.

2. Впровадження професійно-орієнтованих технологій у виховну роботу.

- Створення студентських професійних агенцій та клубів на факультетах;
- Факультет управління персоналом та маркетингу – створення рекламної агенції КНЕУ;

○ Факультет інформаційних систем та технологій – створення студентського клубу «АЛГОРИТМ» (веб-дизайн, мультимедія, інтелектуальні системи);

○ Фінансово-економічний факультет – створення студентської валютної біржі, агенції «Віртуальне підприємство», діяльність студентського страхового клубу;

○ Обліково-економічний факультет-створення студентської аудиторсько-консалтингової фірми.

Модернізація діяльності створених студентських об'єднань:

- Юридичної клініки КНЕУ (на базі юридичного факультету);
- Бізнес-інкубатора КНЕУ (на базі ФЕАПК-а та ФЕтаУ);
- Банківського клубу кредиторсько-економічного факультету;
- Дебатного клубу «Точка зору» факультету МЕІМ.

3. Використання інноваційних комунікативних технологій у роботі куратора академічної групи.

○ Проведення тренінгів із формування фасилітаційної взаємодії в роботі куратора (на базі психологічної служби КНЕУ);

○ Створення «школи лідерства» – для роботи зі студентським активом навчальних груп (на базі соціальної служби КНЕУ);

○ Реалізація авторських технологій навчання, конкурси і постійно діюча виставка студентських навчальних робіт «Вчимося цікаво і ефективно» (на базі бібліотеки КНЕУ).

Т. Є. Оболенська,
проректор з науково-педагогічної роботи.
І. А. Бал'ягіна,
заступник проректора з виховної роботи.

Увага

28.08.08 о 10.00 у Центрі культури і мистецтв по вулиці Дегтярівській, 49 г відбудуться збори трудового колективу Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.

01.09.08 о 15.00 на стадіоні фізкультурно-спортивного комплексу «Економіст» відбудеться урочиста посвята у студенти Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.

NEWS про вуз

Вступна кампанія – 2008

Як пройшла вступна кампанія 2008 року? Скільки студентів було зараховано на перший курс?

Цьогорічна вступна кампанія для КНЕУ була успішною, що підтверджується виконанням ліцензії та державного замовлення, а також відсутністю спірних моментів на всіх етапах роботи приймальної комісії. Перехід на систему прийому за результатами сертифікатів УЦОЯО привніс як спрощення, так і ускладнення в роботу приймальної комісії, яка безперечно стала більш транспарентною. Статистична інформація про хід подання заяв на кожний напрям підготовки висвітлювалась у мережі Інтернет на сторінці www.vstup.info і щодня оновлювалась. Прохідні бали і важлива для вступників ін-

формація висвітлювались на сторінці університету www.kneu.kiev.ua, що забезпечувало високу поінформованість наших вступників і прозорість роботи приймальної комісії.

На денну форму навчання у 2008 році було зараховано 3525 осіб.

На заочну форму навчання – 486 осіб.

На вечірню форму навчання – 163 особи.

Яким був у середньому по вузу конкурс на одне бюджетне місце? Які спеціальності були фаворитами?

Середньозважений конкурс на навчання за державним замовленням у 2008 році перевищив 9 осіб на місце, при цьому найбільша кількість осіб, що претендувала на одне місце, становила 13,8 за напрямом підготовки 6507 – маркетинг. Конкурс на місця держзамовлення перевищував позначку 10 за такими напрямами підготовки: 6505 – управління персоналом та економіка праці, 65081 – банківська справа, 6402 – право та 6504 – економіка підприємства.

Особливості вступної кампанії 2008 року.

Навчальні заклади щороку переживають надзвичайно відповідальний період – вступний.

Саме цей напружений час стає доленосним для багатьох колишніх школярів, які обрали для себе Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. В ці спекотні дні вирішується доля й самого університету, адже серед усіх бажаючих вступити до ВНЗ, обрати найкращих – завдання не з легких. Про перипетії цьогорічного вступного періоду з нами поділився Олександр Востряков, відповідальний секретар приймальної комісії КНЕУ.

Особливостей у цьогорічній кампанії багато, адже вона є перехідною. Зокрема, новим були і терміни прийому документів, і перелік документів, і методи обрахування проходних балів. Необхідно зазначити, що продовження терміну прийому документів на один тиждень стало запорукою збільшення кількості прийнятих заяв більше ніж на 25% порівняно з минулими роками.

Абітурієнт-2008, який він?

Добре підготовлений, що засвідчують сертифікати УЦОЯО, а більше сказати ми зможемо після перших місяців навчання студентів 1-го курсу.

Чи виникали спірні моменти в ході цьогорічної вступної кампанії?

Як було зазначено раніше, спірних моментів у роботі приймальної комісії цього року не було.

Ваші побажання першокурсникам.

Побажання у цьому випадку може бути одне: наснаги в навчанні та адекватних їй результатів.

ПРОФ.СОН

Знайомство з близька

Не так давно ви успішно стали «першопреходцями» вступної кампанії за результатами зовнішнього тестування та здобули важливу у своєму житті перемогу – вибороли право отримувати вищу освіту за обраним фаховим напрямком у найкращому економічному вузі України. Зараз ви приєдналися до багатотисячного колективу Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, бути студентом якого не лише престижно, а й дуже цікаво. Ви отримаєте необхідні знання та практичні навички, познайомитесь з найкращими фахівцями-економістами і ви ще раз переконаєтесь у правильності свого рішення. Тому від імені профспілкової організації студентів університету щиро вітаю вас із набуттям статусу студента, бажаю успіхів у навчанні, науково-творчій роботі та професійного зростання у майбутньому.

Будьте активними, допитливими, небайдужими студентами!

Найближчим часом усі ви станете членами профспілкової організації студентів та аспірантів КНЕУ імені Вадима Гетьмана. Але не слід ставитися до цього як до простої формальності. Коротко розповім вам про нашу профспілкову організацію та про те, чим може допомогти.

Первинна профспілкова організація студентів та аспірантів КНЕУ є найбільшою громадською організацією в університеті, яку з 23 квітня 2008 року визнано ще й органом студентського самоврядування в КНЕУ імені Вадима Гетьмана. Вона об'єднує на громадських засадах понад 99,8 % студентів та аспірантів, а сам профком знаходиться у головному корпусі університету (просп. Перемоги, 54/1, каб. 423; тел. 459-61-97). Головою профспілки є Чабанюк Ольга Анатоліївна

Шановні першокурсники!

(просп. Перемоги, 54/1, каб. 414а; тел./факс 459-62-16, моб. 8-097-821-41-50), заступник голови профкому Добровольська Інна Анатоліївна (каб. 427, тел. 459-61-44, моб. 8-097-222-09-63), заступник голови профкому та голова координаційної ради студентів Шендрик Наталія Сергіївна (каб. 427, тел. 459-61-44, моб. 8-096-958-41-01).

За основними напрямками роботи профспілкової організації на даний час функціонують сім постійних комісій профкому (організаційно-фінансова, житлово-побутова, оздоровча, комісія з питань працевлаштування та соціально-правового захисту, спорту та культури). Окремо хочеться відзначити нововведення у профспілковій організації нашого університету. Це — поява комісії із зовнішніх і міжнародних зв'язків: співпраця з міжнародними молодіжними організаціями та вузами. Ця комісія дає можливість також замовити зі знижкою авіаквитки у будь-яку країну світу, взяти участь у програмі міжнародного культурного обміну «Work and Travel». А також сектор моніторингу і соціологічних досліджень, сектор наочної агітації та оперативного інформування, сектор інформаційного висвітлення внутрішньої профспілкової діяльності.

З річним планом роботи профкому, інформацією про його діяльність, заходи, які проводитимуться в університеті, про порядок отримання путівки чи матеріальної допомоги ви можете ознайомитися на інформаційних стендах, розміще-

них біля приміщень студентського профкому (кімн. 414а, 423, 427 головного корпусу) та біля кожного деканату на стенді профбюро факультетів. Також докладну інформацію, котра вас цікавить, можна отримати у голови профспілкового бюро свого факультету або у співробітників профкому.

А тепер детальніше, чим займається студентська профспілка.

Головним завданням первинної профспілкової організації є соціальний і правовий захист студентства, організація його оздоровлення та санаторно-курортного лікування, змістовного дозвілля студентської молоді, сприяння у працевлаштуванні у вільний від занять час, представлення інтересів студентів у Вчній раді й ректораті КНЕУ імені Вадима Гетьмана та ін. Як член Студентської профспілкової асоціації м. Києва, первинна профспілкова організація студентів КНЕУ імені Вадима Гетьмана бере активну участь у загальнодержавних, міжгалузевих та регіональних молодіжних програмах: «Молодь за майбутнє України», «Оздоровлення студентів», «Студентська наукова творчість», «Студентський гуртожиток» та ін.

Соціальний захист малозабезпечених та інших соціально незахищених категорій студентів здійснюється шляхом надання одноразової матеріальної допомоги (за наявності підстав, підтверджених документально), розповсюдження пільгових студентських проїзних квитків для проїзду в міському пасажирському транспорті, оформлення пільг студентам із числа дітей-сиріт то-

що. Кожного року, в період канікул, малозабезпеченим студентам і тим, які відзначилися у різних сферах громадського життя, надаються оздоровчі путівки: влітку – до баз відпочинку на Чорноморському узбережжі Одеської області, АР Крим, Закарпаття; взимку – до гірськолижних спортивно-оздоровчих комплексів у Карпатах.

Студенти, які страждають на певні захворювання і стоять на диспансерному обліку в Київській міській студентській клініці, можуть один раз на рік пройти курс лікування в санаторії-профілакторії університету.

Для студентів, що проживають у гуртожитках, у спорткомплексі «Економіст» організовані позаурочні заняття у басейні та тренажерному залі.

У гуртожитках КНЕУ імені Вадима Гетьмана працює житлово-побутова комісія профкому студентів. Вони здійснюють нагляд за умовами проживання, дисципліною, разом з адміністрацією гуртожитку розподіляють меблі та інший інвентар серед студентів, що мешкають у гуртожитку, розповсюджують безкоштовні квитки на різноманітні міські культурно-масові заходи для молоді.

Думаю, вам цікаво дізнатися, як в університеті організоване дозвілля студентів. По-перше, у вузі функціонує Центр культури і мистецтв, який працює у взаємодії з профспілковими організаціями студентів та співробітників університету, творчими спілками, самодіяльними та професійними творчими колективами, іншими організаціями. По-друге, профком студентів тісно

співпрацює з нічним клубом «Грінвіч» (вул. Дегтярівська, 49г), приміщення якого обладнане найсучаснішою звукопідсилюючою та освітлювальною апаратурою. До проведення святкових вечорів університет залучає відомих професійних диск-жokeїв та ведучих дискотек. В університеті щорічно відбувається конкурс «Кращий студент КНЕУ», конкурс краси «Міс КНЕУ», конкурс студентської літературної творчості, поезії, фестивалю творчості «Бенефіс університетської молоді» («БУМ»), дні факультетів, звітні концерти студентських самодіяльних творчих колективів, вистави студентського театру, художні виставки тощо.

Також в університеті діють такі студентські громадські організації: Наукове студентське товариство, Студентський бізнес-інкубатор та студентський туристичний клуб «Скіфи», а також клуби за інтересами студентів. Ці організації працюють у відповідності зі своїми установчими та програмними документами і проводять різноманітні заходи для студентства (кожна – у своїй сфері діяльності), тому ви маєте можливість познайомитися з їх роботою ближче, а за бажання – долучитися до їхньої діяльності.

Тож, дорогі наші першокурсники, ще раз вітаємо зі Святом знань, і бажаємо, щоб воно не обмежувалося для вас одним днем, а тривало впродовж усіх років студентського життя, а ми зі свого боку допоможемо реалізувати ваші творчі здібності та поради, як провести дозвілля!

Ольга Чабанюк,
голова профспілкового комітету студентів та аспірантів КНЕУ

Ласкаво просимо на ФЕФ!

І знову з початком навчального року, шановні студенти, абітурієнти, викладачі!

Студентське життя повертається до свого звичайного веселого ритму після літнього відпочинку. З новими ідеями, планами, мріями ми розпочинаємо подолання вищої сходи олімпу знань.

Минулий рік для фінансово-економічного факультету був досить успішним. Ми з гордістю можемо сказати, що економісти — співаки, фотографи, композитори, спортсмени, актори і прекрасні науковці.

Щороку до нашої економічної сім'ї долучається все більше і більше різнопланових талановитих студентів. Для когось це можливість показати свої вміння, а для когось просто задоволення, реалізація себе як іншої особистості.

Шановні першокурсники! Ми вітаємо Вас із вступом до університету! Кожний рік, кожна хвилина Вашого життя є і буде яскравою, неповторною і тримає в собі таєм-

ний квиток у подальше майбутнє. Ви потрапили на «фабрику», де крім освіти зможете розвивати свої таланти, просто займатися улюбленою справою, хобі.

Ласкаво просимо до шаленого університетського життя. Праця, бажання, талант відкриває Вам шлях у майбутнє. Звичайно, ми Вам не обіцяємо, що сесії будуть «легкими», але допомогу і підтримку ми гарантуємо!

Вперед до звершень, шановні студенти!

Нових проектів, здійснення мрій, задумів з повагою бажає Вам ФЕФ!

Вікторія МІЩУК,
студентка 3 курсу ФЕФ.

Щиро дякуємо за фото студенту 4 курсу ФЕФ Дмитру Смаглову.

У новий навчальний рік у новому складі!

15 липня 2008 року відбулося позачергове засідання профкому, на якому вирішувалися нагальні питання. Одним із них, на порядку денному, було питання про заміщення вакантної посади заступника голови профкому студентів та аспірантів університету.

Тож дозвольте представити чарівну дівчину, студентку 3-го курсу фінансово-економічного факультету Шендрик Наталію, яка з неабиякою впевненістю та ентузіазмом була обрана заступником голови профкому КНЕУ.

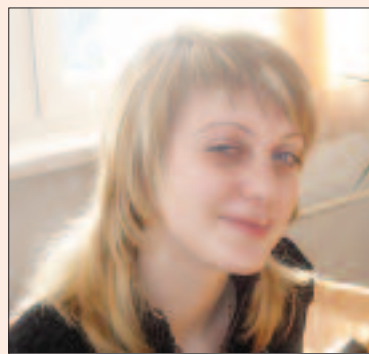
– Наталію, скажи, як ти себе почуваш на новій посаді?

Чесно кажучи, не чекала, що члени профкому висунуть мою кандидатуру на голосування, яку потім підтримають майже одногласно. Для мене це був приємний момент, але водночас я відчуваю велику відповідальність не тільки перед цими людьми, а й усім університетом.

– А чи не боїшся ти такої відповідальності, адже це нелегка громадська робота?

Звичайно, деякі переживання в душі є. Але попрацювавши головою профбюро ФЕФ, перейнявши багатогранний досвід своїх попередників, думаю, що у мене вийде, адже почититися і запитати поради є в кого.

– Скажи, будь ласка, за

останній рік ти змогла досягти значних успіхів у профспілковій діяльності, як це тобі вдається?

У житті найважливіше – повірити в себе, поставити мету і йти до неї. Дуже добре, що я навчаюся у такому університеті, де є підтримка з боку і студентів, і адміністрації. Потрібно просто вміти знайти підхід до кожної людини, з якою ти працюєш у даний момент, і не боятися труднощів, які постають на шляху.

– Наталію, а чи підтримує тебе у такій нелегкій справі твій факультет?

Знаєте, саме завдяки йому я така, яка є зараз, адже студенти мого факультету довірили мені в 2007 році профбюро ФЕФ. За цілий рік роботи я познайомилася з багатьма студентами, деканатом, спілкування з якими надало мені безцінного досвіду. Я їм дуже завдячую і постараюся не підвести їх!

– Я впевнена, факультет тобою! А тепер скажи, чи не завжди така активна громадська позиція навчанню?

Спочатку було важко, але потім привичка до такого ритму. Головне – вміти правильно спланувати свій час. Звичайно, рідко мені вдається робити все і зразу, але я вчуся, організовую себе і вже наступного разу все виходить значно краще!

– А взагалі, ким ти себе бачиш у майбутньому? Вважаю, що такий досвід роботи допоможе працювати там, де мрієш.

Думаю, що потрібно займатися тим, що подобається найбільше і приносить користь іншим. В університеті – це громадська діяльність, а далі... не знаю. Коли здобуду диплом фінансиста, тоді вже конкретніше зможу сказати. З 10 класу поглиблено вивчаю економіку, це мені близьке, тому однозначно хочу реалізувати себе у цій сфері.

– Чи хотіла б ти побажати щось своїм ровесникам, таким же студентам, як і ти?

Звичайно. Нехай мрія кожного здійсниться, беріть від життя все по-максимуму, тільки сильному доля підкидає випробування, які потім переростуть у глибокі життєві знання та безцінний досвід. Головне – віра в себе, і все у Вас вийде! Вірних друзів, щоб підтримували у всьому, та багато щастя!

Мар'яна Притолюк,
студентка 2 курсу ФЕФ.

Консультації психолог

Привіт, першокурснику!

Вітаємо з радісним для тебе початком нового періоду життя – доле-носним студентством!

Інтенсивні пошуки покликання, вибір професії, перехід від книжних романтичних уявлень до зіткнення з реальністю життя, професійне самовизначення, працевлаштування, любов, утворення сім'ї. Усе це пов'язане з такою гостротою емоційних переживань, з такою кількістю рішень, які потрібно прийняти в найкоротший термін і які значною мірою визначають долю людини, що в інші життєві цикли, ймовірно, вже ніколи не повторяться.

Бурхливість юнацького віку виражається у найвищій інтенсивності становлення особистості. Відчуття руху, радість сприймання нового, бажання випробувати свої можливості, така близькість справжньої дорослості: загалом, життя на повні груди, на всі 110%!

Так, напевно, відчуває себе майже кожний, хто вперше переступив поріг університету і подумки промовляє: «Я – студент. Нарешті!» А ще до цього може додатися відчуття свободи, безмежності – від учителів, які турбувалися про кожну оцінку, від батьків, яких турбує взагалі все, і поряд з якими неможливо себе відчутти дорослим і самостійним.

Отож, у стінах університету має відбуватися серйозна напружена праця, результатом якої є справдження мрії стати Професіоналом, а життя в гуртожитку гарантує безліч важливих і дрібних випробувань, про які зараз маєте лише приблизне уявлення. Та ще й Київ – справжня студентська столиця! А в цілому, весь перший курс університету переповнений ейфорією – усміхнені обличчя, гамір в аудиторіях і, особливо, на перервах, піднесеність у інтонаціях і рухах першокурсників.

Що ж далі?

Задоволення від досягнення важливої мети обумовлює тривалість ейфоричного стану протягом перших двох-трьох місяців. Рідко більше, бо невдовзі після вступу значна кількість першокурсників починає відчувати певні дискомфортні переживання, основною причиною яких є труднощі, що виникають під час навчання. Цей період триває, як правило, протягом усього першого року навчання і для абсолютної більшості студентів завершується, здавалося б, цілком успішно – дискомфортні дезадаптаційні стани минають і студенти починають вчитися більш-менш стабільно. Виняток становлять лише окремі особи, які так і не можуть адаптуватися. Вважається, що саме вони потребують допомоги, можливо – втручання психологів.

Перша група труднощів стосується більшості студентів. Мається на увазі відсутність у першокурсників багатьох спеціальних організаційно-навчальних навичок, необхідних у вузівському навчанні: швидкого конспектування лекцій та опрацювання першоджерел, користування бібліотекою та сучасними електронними засобами тощо. До цієї ж групи слід віднести відсутність адекватних комунікативних навичок, перш за все, готовності до особливостей спілкування студентів з викладачами. Відомо, що цей процес дуже відрізняється від взаємодії зі шкільними вчителями, а спроби студентів «перенести» шкільний стиль у вузівське життя, як правило, є неефективними і досить конфліктними.

Означені проблеми зовсім не спостерігаються у студентів – випускників підготовчих курсів, а також ліцеїв і гімназій, які рік, два чи три роки навчаються практично в умовах вищої школи: ті самі викладачі, ті самі методичні схеми, однакова система вимог, єдина організація навчального процесу, нарешті, важливим є й те, що все відбувається у стінах вищого навчального закладу, отже, й еколо-

гічні умови є незмінними. Випускники цих курсів чи подібних закладів, які розпочинають вчитися в даному вузі, не мають так званого адаптаційного періоду, а їхнє навчання переважно є стабільно успішним.

Слід зазначити, що в цілому ці проблеми досить легко коригуються, вміння й навички дуже швидко набуваються, але, як не дивно, часто ці труднощі зберігаються тривалий час і серйозно впливають на успішність навчання.

Наступна група проблем стосується управління пізнавальними процесами та емоційною сферою. Часто виявляється, що способи зосередження уваги, запам'ятовування, вирішення навчальних завдань, які напрацьовані у школі, не дають бажаного ефекту у навчанні вузівському. Те саме стосується управління увагою, розподілу активності у часі, керівництва емоційною сферою.

Справжня причина цього явища пов'язана з особистісними якостями. Річ у тім, що висока успішність навчання в школі зумовила зростання самооцінки і розвиток почуття впевненості в тому, що навчання здійснюється правильним шляхом (певним способом). Отже, спосіб навчання ніби «увійшов» у структуру особистості, став елементом Я-концепції. Випадки неуспішності, що починають виникати у студентів, оцінюються ними як завгодно, тільки не так, як це є насправді, тобто не через невідповідність способу. Найважчим для таких студентів є переоцінка реального стану речей, усвідомлення необхідності змін.

Оскільки вдосконалення способів навчання – справа перш за все самого студента, а завданням викладача може бути лише надання організаційних та інформаційних умов для цього, ситуація розвивається стихійно і може мати кілька наслідків:

- по-перше, пошуки «обхідних шляхів» подолання проблем, що призведе до появи дуже малоефективного фахівця;
- по-друге, адекватні способи пізнавальних дій можуть з'явитися неусвідомлено або як випадкове відкриття, тобто виникають без усвідомлення і поза активним саморозвитком індивіда (або в процесі наслід-

вання), а це означає, що людина обов'язково зустріне з подібними проблемами в майбутньому. Отже, цей шлях лише тимчасово допомагає вирішенню проблеми.

Саме тому ми рекомендуємо: таким студентам слід надавати кваліфіковану корекційну психологічну допомогу, і це є одним з основних напрямів роботи психологічної служби в університеті. Впевнені, що така допомога вимагає переважно індивідуальної організації, оскільки йдеться про особливості індивідуального стилю.

Власне, особистісні труднощі студентів-першокурсників групуються навколо проблеми недостатнього самовизначення. Готовність до вибору життєвого шляху формується, насправді, у дуже незначній частині випускників середніх шкіл. Рішення про вступ до того чи іншого вузу дуже часто є не власним і самостійним, а підказаним батьками чи іншими людьми, очікування є розмитими й невизначеними, а інтегрованість індивідуальності – далеко не завершеною. Як зауважує український психолог Т. Резнік з Кіровограда, саме з цим пов'язаний ряд негативних ефектів, наприклад, «свято, що не відбулося» та «не в ті двері». Перший ефект пов'язаний з відсутністю у першокурсника адекватних очікувань та усвідомлення власної ролі в навчанні. Прагнення вступити до вузу пов'язане у нього швидше не з життєвими перспективами, а з афективними бажаннями досягти успіху і підвищити самооцінку.

Другий ефект споріднений з першим і виникає як своєрідний психологічний захист – «мені погано, тому що я вибрав не той вуз». Помилковість цієї думки є очевидною, але доволі багато першокурсників її переживають. Слід зазначити, що невизначеність майбутнього є дуже суттєвим фактором студентської деза-

адаптації. За нашими даними, майбутнє є тим, що дуже хвилює понад 70% студентів, при цьому більш як 50% думають про нього з острахом. Звичайно, це дестабілізує діяльність і породжує стан психологічного дискомфорту.

Розчарування першокурсників може іноді мати й об'єктивно зумовлену природу. Річ у тім, що образ майбутньої професії та шляху підготовки до неї дуже часто контрастує з тим, чим спершу доводиться реально займатися студенту.

Соціально-психологічна адаптація передбачає як пристосування до нових умов навчання, так і входження в нову групу товаришів та активне перетворення середовища. Тут може бути багато варіантів оптимізації, наприклад, ті студенти, які активно займаються студентським самоврядуванням, легше переживають адаптаційний період. Пасивність студентської молоді є штучною – абсолютно протиприродний для молодих людей стан.

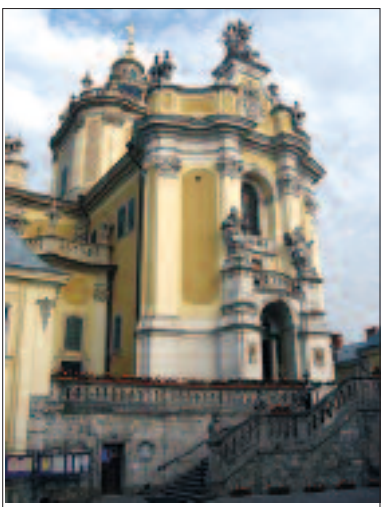
Окрім уже вказаних загальних теоретичних і практичних міркувань щодо особливостей адаптаційного періоду життя студентів, ми можемо навести й більш конкретні поради спеціалістів щодо оптимізації навчання студентів на першому курсі.

Далі буде.

Олена Бойчук,
керівник психологічної служби
КНЕУ імені Вадима Гетьмана.

Пленер

Львівські мандри

Життя не закінчується поза університетом. Уже не вперше студенти, які вивчають дисципліну «Операційний менеджмент», отримали можливість на власні очі побачити виробничий процес найбільших українських підприємств «із середини». Цього разу вони досліджували «нутрощі» Львівського пивного заводу.

В Україні поступово починає з'являтися новий суспільний прошарок, прошарок мандрівного студентства. Від студента звичайного студент-мандрівник відрізняється неймовірно непосидючістю, допитливим розумом та неординарним ставленням до оточуючих його речей. Студент-мандрівник є кочівником за своєю природою, тому майже ніколи не сидить на місці, а весь час намагається знайти якомога більше проблем на свою багаторазову голову. Одна з таких груп студентів була помічена на центральному вокзалі міста Києва і ця група мала намір нанести свій візит до перлини Галичини і, безсумнівно, найгарнішого міста України, міста-музею Львова та відвідати «Львівський пивоварний завод», а також відвідати замки навколо Львова. До складу цієї групи, якою керувала викладачка кафедри «Менеджменту» А.В. Вакуленко, входив і ваш покірний слуга.

Львів зустрів стомлених мандрівників теплим травневим сонцем, гаслами щодо боротьби з хабарництвом на бігбордах та екскурсійним автобусом, який одразу ж відвіз нас до собору святого Юра. Цей найвідоміший греко-католицький собор України ви-

явився ще й найгарнішим. Сам будучи метрів із 25 заввишки, собор здавався ще вищим, бо знаходився на пагорбі. Страшенно гарний звонів, він усередині виявився...звичайним. Від найвідомішого греко-католицького собору я чомусь очікував і незвичайного інтер'єру. Якого? Незвичайного, певно. Хоч і всередині було гарно, а можливість подивитися на гроби з рештками найвідоміших епископів собору мені особисто сподобалась. Треба ж чимось людей розважити. Ось мене, наприклад, розважили. Потім ми поїхали до одного з перших підприємств України і точно першого пивоварного заводу України «Львівського пивоварного заводу». Спочатку наша велика (чоловік так з 50) та весела компанія відвідала музей заводу, в якому ми дізнались про процес еволюційного розвитку технології варіння пива у світі, Україні та, зокрема, на ЛПЗ. 1715 рік є датою заснування заводу (на честь цього навіть названо один з найпопулярніших продуктів цього заводу – пиво «Львівське 1715»). «Засновниками» ж пивоварних традицій по праву вважають монахи із навколишніх монастирів. Саме монахи стали першими ви-

робниками й поціновувачами цього чудового напою. Релігія не заборонила вживати пива у невеликих кількостях і монахи цим користувались. Їм дозволялось випивати по дві кружки пива на день, вранці й увечері. Але монахи не лише постійно вживали пиво, а й намагалися вдосконалювати як смак цього напою, так і сам процес виробництва. Саме тому львівське пиво вважалось найкращим пивом України і часто саме це пиво подавали на бенкетах королів та імператорів. Керівництво заводу наголошує на тому, що пиво вони виробляють саме за рецептами минулих часів і лише додали у цей процес пастеризацію, щоб пиво отримало довший термін придатності. Гуляючи по заводу, ми помітили, що «Львівська пивоварня» залишила собі лише рецепти, бо технології на заводі використовували найсучасніші. Особливо нас вразили своїм розміром величезні бочки, у яких пиво проходило

процес бродіння. Єдине, що відрізняло «Пивоварню» інших великих підприємств такого типу, була якась неймовірна неквапливість працівників, які не дуже поспішали виконувати свої обов'язки, а коли й працювали, то робили це не дуже швидко, але з великим задоволенням. Загалом завод сподобався своєю «домашньою» атмосферою та незвичайно п'яним запахом гарячого ячменю, який я певно запам'ятаю на все життя. Далі за планом у нас була екскурсія по замках «Золотої підкови Галичини», але не вистачить паперу, щоб описати усю красу тих місцин, де ми побували, тому залишаю далі слово за фотографом, а я з вашого дозволу піду спати, бо година вже пізня.

Ігор Кваша,
студент 5 курсу ФЕтаУ.

УСВІДОМЛЕННЯ СВОГО ОБОВ'ЯЗКУ ПЕРЕД НАУКОЮ

економіки вошли т. н. урівнення Слуцького». Кого цікавить послужний список – можна знайти навіть у БСЄ:

«...С 1913 преподаватель Киевского коммерческого института. С 1926 работал в Центральном статистическом управлении. С 1934 в Московском университете, с 1938 в Математическом институте АН СССР. С. – один из создателей современной теории случайных функций (распределений в функциональных пространствах). Часть работ посвящена оценке параметров (коэффициентов корреляции и т. п.) по рядам связанных наблюдений. Результаты, полученные в этой области, С. применил к теории гидрологических процессов. Последние годы жизни работал над составлением таблиц функций от нескольких переменных». Може для когось такої інформації цілком достатньо, але тільки не для наших клубівців, які найбільше цінують знайдене у першоджерелах.

Зазвичай, коли є зацікавленість якоюсь особистістю, одразу виникає питання: «А якого вона роду-племени?» Про рід Є. Слуцького можна дізнатись із його життєпису 1938 р.

Дід по батькові служив у судовому відомстві Києва, вирізнявся надзвичайною чесністю. Великих статків не мав, але вищу освіту синові надав зумів. Тож батько – Євген Макарович, закінчив фізико-математичний факультет Київського університету Св. Володимира, працював наставником у учительській семінарії с. Нового Ярославської губернії. Саме тут у 1880 р. народився й провів дитячі роки майбутній всесвітньо відомий учений.

По материнській лінії походить від Леопольда Бонді, лікаря. Численні нащадки (від двох шлюбів) цього вихідця з Франції самовизначилися частково як росіяни, інші вважали себе польськими громадянами. Родичання трималося виключно бабусиними зусиллями. Мати – Юлія Леопольдівна, невдовзі після народження сина прийняла православ'я й під впливом чоловіка стала «гарячою російською патріоткою в найкращому сенсі цього слова». Коли Євгенові виповнилось 6 років, батько втратив роботу із-за принципового небажання покривати казнокрада директора. Сім'я перебралась до Києва, бідували допоки не поїхали за новим місцем призначення батька завідувачим житомирського єврейського училища. У Житомирі в 1899 р. Євген закінчив із золотою медаллю класичну гімназію і вступив на фізико-математичний факультет Київського університету. Кошти на життя заробляв приватними уроками.

Навчання і визначення

Початок ХХ ст. ознаменувався похваллянням політичного життя, особливо серед студентства. Активними демонстраціями виявляли непокору будь-якій несправедливості з боку уряду, міської влади, керівництва всіх рангів. Тогочасний міністр народної освіти М. Боголепов, аби заспокоїти бунтівних юнаків, охоче користувався правилом генерала Ванновського – віддавати учасників студентських акцій у солдати. Такої участі не уник і Євген у «справі 183-х» за участь у сході в січні 1901 р. Щоправда, того ж року всіх

повернули до навчання, оскільки в кількох великих містах одразу здійнялася бурхлива хвиля студентських заворушень, і міністра вбив студент московського університету. У січні наступного року за участь у демонстрації проти нового міністра Г. Зенгера Євгена знову відрахували, тепер без права вступу до вищих навчальних закладів Росії.

На допомогу прийшла бабуся, її коштом Євгена відправили вчитись до Мюнхенського політехнікуму. Машинобудування юнака зовсім не вабило. Провів старанний самоаналіз своїх досягнень і невдач. Зробив чіткі висновки, що інженером не стати, бо виявив недостатньо розвиненою зорову пам'ять. Напевне, з тієї ж причини не стати й політичним діячем, оскільки нечітко запам'ятовує обличчя, іноді плутає людей, з якими не один раз зустрічався. А ще в інженера, як і в політика, має бути не тільки сила думки, а й гостра кмітливість, має бути блискавичною реакція. А до нього результати усвідомлень, хоч і завжди надійні, та все ж приходять повільно. От математичні науки даються легко, майже без напруження.

Ось як формулює свої міркування в листі до нареченої Юлії (яка з 1906 р. стала коханою дружиною й вірним другом до останніх днів життя):

«Человек должен, конечно, работать в той области, куда влечет его индивидуальность... где он в состоянии проявить ее шире и полнее, где он способен творить, т.е. самостоятельно и с любовью работать».

«Мое дело – научная работа. К этому влечет меня весь склад моего ума и характера.» – цей висновок по суті визначив життєву стежу Є. Слуцького.

Технічні науки не цікавили, а от політекономією захопився всерйоз, штудював праці Рікардо, Маркса, Ільїна (Леніна). Після російської буржуазно-демократичної революції 1905 р. Євген повернувся з-за кордону. Оскільки царський Маніфестом були даровані певні свободи і скасовані деякі урядові правові заборони, знову вступає до Київського університету. Тепер на юридичний факультет, бо там більше політекономії та економіки.

Здобуття вищих наук давалось не швидко. 1905–1906 н. р. випав, оскільки студенти майже не вчилися і бойкотували екзамени. В березні 1908 р. «за хлопчачу витівку» (за пізнішою особистою оцінкою) знову на рік виключили. Напевне, на цей раз вже остаточно визначився між політикою і наукою. До того ж активно включився до роботи Київського Товариства економістів. Відомо, що в 1909 році М. В. Довнар-Запольський і К. Г. Воблий (викладачі Київського комерційного інституту) заснували це товариство, як із метою просвітництва – для поширення основ економічних знань серед працівників, так і з метою згуртувати найспроможніші наукові сили міста для вирішення нагальних потреб теретичної економіки. Є. Слуцький вже у 1909 р. став членом-кореспондентом цього Товариства. І це було не випадково. Рівень набутої освіти вже на той момент (попри всі перипетії) був дуже пристойним – обширні знання з економічної теорії, математики, фізики, філософії, мистецтва.

Нарешті, у 1911 р. Євген закінчує університет із дипломом 1 ступ. та золотою медаллю за конкурсну роботу «Теорія предельної полезности». Оскільки мав стійку репутацію «неблагонадійного», то в універси-

теті його не залишили, і підготовку до іспитів на звання магістра мав проводити самостійно. Підпрацює позаштатним викладачем політекономії та законодавства у приватному комерційному училищі, засновником і директором якого був його тесть М. Володкевич. За спеціальним дозволом штатно працювати у вищих закладах треба було особисто їхати до Санкт-Петербурга.

Давня зацікавленість економікою й неабиякі математичні здібності переросли в чітко усвідомлені плани займатись прикладною до економіки математикою, особливо новими її напрямками. Один з викладачів Київського університету – професор Олександр Васильович Леонтович подарував свою щойновидану книгу «Элементарное пособие к применению методов Гаусса и Пирсона при оценке ошибок в статистике и биологии». Це, по суті, було перше викладення російською найновіших досягнень статистики англійської школи. Опрацювавши книгу, написану фізіологом (у подальшому академіком АН УРСР, видатним нейрогістологом), Євген не задовольнився описовим наведенням методів. Йому, як математика, не вистачало викладки доказів. Тому вдався до штудіювання першоджерел, і за рік написав свою працю «Теория корреляции и элементы учения о кривых распределения». Зробив доповідь у Товаристві, роботу рекомендували до друку в «Известиях Київського Комерційного інституту» (знаємо, що незмінним редактором усіх випусків журналу був О.О. Русов), перш ніж вийде окремою книгою. Видання одразу високо оцінили київські провідні науковці, дякуючи саме цій книзі Євген Євгенович наприкінці 1912 р. був запрошений викладати у ККІ, який став для нього постійним місцем роботи на тринадцять років.

Викладацька й наукова робота – нероздільні

Слід зазначити, молодий викладач дуже відповідально поставився до запрошення, адже ККІ з моменту його заснування у статусі вищих комерційних курсів належав до кате-

дом. Поєднання лекцій, семінарів, просемінарів, практичних і лабораторних робіт, дослідницьких вправ – усе це було важливим. Студентам-економістам викладали математику, фізику, хімію, технологію, вважалося, що вони мають розуміти методи не тільки соціальних, а й природничих наук та здатні застосовувати це практично.

Тож, поїхавши до С. Петербурга за вищезгаданим дозволом до Міністерства торгівлі й промисловості (якому був підпорядкований ККІ), Є. Слуцький не проминув завітати до економічного факультету політехніки, аби познайомитись із О. Чупровим і подарувати «Теорію кореляції...» найвідомішому на той час представнику російської школи статистиків та детальніше довідатись, як проводиться лекційні й семінарські заняття.

Напевне, й сучасного викладача (тим паче молодого) збагатило б знайомство з такою широкосвітоглядною особистістю, як Олександр Олександрович Чупров. Син видатного економіста, провідного ідеолога земської статистики, російського академіка О. І. Чупрова, наслідував від батька найкращі здібності – працелюбність, сміливість і наполегливість. Освіту здобував, навчаючись у Москві й за кордоном, вільно володів кількома іноземними мовами (у тому числі дві прадавні), вивчав у оригіналі твори прогресивних західних економістів і статистиків. Виданим ним «Очерки по теории статистики» (1909 р.) одразу зробили його ім'я відомим, а сам ґрунтовний труд, коли висунув його на здобуття кандидатського ступеня, оцінили гідним докторського. О. Чупров визнав статистику потужною зброєю досліджень суспільних явищ, а її методологію поставив на службу вирішення актуальних проблем практичного життя. Це йому вдалося виявити зв'язок статистики з теорією ймовірностей, недарма називали голову стохастичної школи, а ще «всеросійським консультантом з питань статистики». Талант ученого О. Чупров блискуче поєднував із талантом педагога. За визнанням спеціалістів, створена ним зразкова система

Викладачі ККІ: другий ліворуч Є. Слуцький.

горії вищого навчального закладу нового типу. Треба нагадати, що зумовлені активним розвитком капіталізму, вони відкриваються наприкінці ХІХ-го ст. спочатку в Німеччині, потім у Італії, а в Росії першою такою школою з 1902 р. вважалось економічне відділення Санкт-Петербурзького політехнічного інституту. Згодом з'явилося аналогічне відділення у Ризі, й уже у 1906 р. майже одночасно вищі комерційні курси в Москві й у Києві (саме ті, що реорганізувалися у ККІ, КІНГ, КФЕІ, а з часом перетворилися в наш КНЕУ).

Чим відрізнялись нові вищі школи від тогочасних університетів і інститутів. Їх головна особливість полягала в тому, що надавалась широка економічна і разом з тим юридична освіта, крім глибоких теоретичних знань, спеціаліста озброювали практичними навичками. Методи викладання в такій школі утворились такі, що не практикувались до того в жодному вузі навіть за кордо-

викладання статистики і дотепер залишається неперевершеною.

І дійсно, як згадують колишні учні О. Чупрова, його лекції не були схожі на будь-чії інші. Оскільки вважав, що лекція не може конкурувати з книгою, і що підручник студент здає оперуючи якими й розмірковуючи по ходу, аналізується, допоки поступово всі разом приходять ніби до власного висновку. Слід додати, що після завершення навчання студент мав написати дипломну роботу для отримання звання кандидата економічних наук. Отже, талановитий педагог вчив науково думати, а найкраще виявивших себе студентів залучав до своїх наукових досліджень. Одним з таких був Микола Сергійович Четвериков. З ним теж Євген Слуцький познайомився під час того доленосного візиту до

Наш університет у 1920-х роках

(Київський інститут народного господарства (КІНГ))

У 1920 р. радянська влада остаточно утвердилась в Україні. Більшовики намагались ліквідувати всі старі інституції та запровадити власні порядки, а головне – підпорядкувати своєму впливу всі сфери життя, що означало їх докорінну перебудову. Не обійшли ці зміни й систему освіти. Її головним завданням (поряд із власне освітнім процесом) було визначено пропаганду радянського способу життя та комуністичної ідеології загалом. Це означало чергову політизацію освітнього процесу (тільки тепер замість «Боже, царя храни» почали співати дифірамби радянському ладу та його вождям). Найвищі навчальні заклади класичного типу були реорганізовані на Інститути народної освіти (ІНО). Подібна новація означала не лише зміну вивіски: формалізувалась процедура вступу до вузів, зменшувалась термін навчання (до трьох, а часом і двох років, і навіть менше), спрощувалась процедура перевірних екзаменів, знизився загальний рівень освітнього процесу та було ліквідовано класичну освіту як таку, проведено ротацію викладацьких кадрів (стару професуру замінили люди з партквитками) тощо. Не обійшли ці процеси і наш вуз. Як зазначено у попередньому нарисі, з вересня 1920 р. Київський комерційний інститут було остаточно реорганізовано в Київський інститут народного господарства (якому невдовзі було присвоєно ім'я першого комісара внутрішніх справ Радянської України – Євгенія Бош).

Зберігалась і становість освіти – перевагу при вступі відтепер віддавали не дітям аристократії, а особам «пролетарського» походження, які в окремі періоди приймалися до вузів навіть і без вступних іспитів; а члени комуністичної партії – також і поза конкурсом, за спеціальною квотою. Отже, декларована в радянський період рівність усіх у здобутті освіти була фікцією. Окрім цього, з вищою освітою радянських часів була пов'язана ще ціла низка викривленої інформації та відвертих міфів. Наприклад, проголошена безплатність освіти була ліквідована одразу ж після того як більшовики відчули непохитність свого становища: з 1922 р. було відновлено плату за навчання у вищих та середніх спеціальних навчальних закладах. Також

зберігалась русифікаторська політика (а процес українізації мав тимчасовий характер і був зумовлений політичною кон'юктурою). Проводилась робота з соціально-академічної перевірки студентського складу: її метою було виявлення та виключення з вишів (так тоді іменували вищі навчальні заклади) осіб, що належали до чужих радянській системі соціальних груп (до останніх належали приватні власники, духовенство, колишні дворяни та державні службовці і т. п. – загалом, до 40 % населення). Як свідчать особові справи студентів КІНГу цього часу, всі вони пройшли цю перевірку – і лише ті, хто виявився приналежними до «соціально правильного елементу», залишились навчатись в інституті. При цьому ці перевірки перешкождали проведенню навчального процесу, оскільки проводились під час аудиторних годин і до того ж багато студентів під час їх проведення не відвідували навчання, побоюючись виключення або ж були задіяні у проведенні цих перевірок. Сама система освіти опинилась на зали-

шковому фінансуванні. Так, упродовж 1922 р. КІНГ отримав з держбюджету 682 тис. 052 руб., а витрати склали 4 млн. 218 тис. 204 руб. Як наслідок – практично не виплачувалась зарплата. Тож відновлення оплати за навчання стало головною панацеєю від хронічного дефіциту коштів. Навіть більше – завдяки їй запровадженню (і попри те, що значна частина отриманих таким шляхом коштів надходила до держбюджету) до 1925 р. у КІНГу було подолано заборгованість із зарплатні й навіть відновлено оплату керівництва навчальною практикою та кандидатськими роботами, відновлено оплачувані закордонні відраджень, збільшилась кількість стипендій та покращилось матеріальне забезпечення навчального процесу. В 1924 р. навіть вдалося провести капітальний ремонт навчального корпусу КІНГу, який продовжував розміщуватись у збудованому ще до революції власному приміщенні по Бібиковському бульвару 22/24 (який змінив назву на бульвар Шевченка, що зберігається й дотепер).

Після евакуації до Саратова та подальших революційних часів, колиш-

ній Київський комерційний інститут (тепер КІНГ) так і не зміг вповні відновити свою матеріальну та навчальну базу. Було втрачено більшість бібліотеки, в часи зміни влади в Києві розграбовано музей товарознавства, обладнання методичних кабінетів та лабораторій. Значної шкоди було заподіяно приміщенням Інституту, в яких тривалий час розміщувались військові та урядові установи. Зменшився викладацький та студентський склад.

З 1 вересня 1922 р. ректором КІНГу (замість проф. Мітіліно, який перебував на цій посаді з 21 квітня 1920 р. по 1 квітня 1921 р., а потім – з 9 серпня 1921 р.) був призначений «товариш» Посвольський. Було проведено ротацію й інших керівних кадрів. Деканом соціально-економічного факультету (замість проф. Кованько) призначений ще один «товариш» – Хименко. Господарсько-технічний факультет очолював Григор'єв, соціально-правовий факультет – Кельман, факультет експлуатації шляхів – Бошко. Викладацький склад було скорочено (відповідно до урядових перевірок) на 11 осіб, а адміністративний – на 12. Як наслідок, станом на 1 січня 1923 р. в інституті працював 51 штатний викладач та 70 сумісників (правда, вже до кінця 1924 р. загальна кількість викладачів зростає до 147 осіб). При цьому знизився науковий рівень: зі 147 викладачів вузу (сумісників та штатних) наукові роботи (станом на 1925 р.) писали лише 43 особи. Такі показники були зумовлені зменшенням старих професорсько-викладацьких кадрів – на жаль, ця генерація зазнавала переслідувань, а також і просто вимирила (наприклад, 1927 р. пішов з життя визначний математик П.Ф. Єрченко, який працював у нашому вузі з 1908 р.).

Проте і за цих умов викладацький склад нашого вузу відрізнявся цілою низкою визначних учених, якими по праву пишається вітчизняна та й світова наука. Зокрема, в КІНГу продовжували працювати визначні співробітники попередніх років, зокрема Є. Є. Слуцький (до 1926 р.), Д. О. Граве (до 1926 р.), П. Р. Сльозкін (до 1927 р.) та ціла когорта інших визначних науковців. З'явилися і нові яскраві особистості. Наприклад, на

початку 1920-х рр. до КІНГу прийшов на роботу М. П. Василенко, визначний історик права, академік і голова ВУАН. На жаль, через полі-

тичні переслідування його викладацька діяльність у нас виявилась нетривалою – пропрацював з 16 серпня 1920 по 8 квітня 1924 р. З 1920 по 1924 р. у КІНГу працював Є. О. Патон (всесвітньовідомий інженер, автор нових методик зварювання, який не потребує додаткового представлення). З 1924 по 1926 р. в інституті працював також М. П. Кравчук – всесвітньовідомий учений-математик, академік АН УРСР. Цікаво, що з-поміж викладачів КІНГу в 1921 р. значився також О. С. Грушевський, брат відомого українського вченого-історика М. С. Грушевського (хоча невідомо напевно, який курс він читав і взагалі – був лише запрошений чи приступив до викладання). Так що і в цей складний час у нашому вузі концентрувались визначні науково-педагогічні кадри, що сприяли гідному фаховому зростанню його студентів.

Наприкінці 1920-х штат КІНГу налічував 164 особи, з яких: 88 належали до викладацького складу, 10 – до військових викладачів (мілітаризація охопила і систему освіти, а військова підготовка стала головною складовою навчального процесу) та 66 осіб адміністративного персоналу. За національною ознакою вони поділялись таким чином: 34 – українці, 32 – росіяни, 15 – євреї, 5 білорусів, 3 – німці, 2 вірмен, 1 поляк. Початково (одразу ж після реорганізації) зменшилась і кількість студентів: якщо у розпал визвольних змагань і боротьби за владу в Україні в інституті навчалось 5315 осіб (станом на 1 січня 1919 р.), то в 1922 р. їх кількість зменшилась до 2060 осіб. При цьому, у зв'язку із безсистемним набором, лише за перший тримістер 1922 р. довелося звільнити 620 студентів. За соціальним походженням студенти поділялись: 56% – євреї, 23,5% – українці, 20% – росіяни, 0,5% – інші. Така пропорція зберігалася, з незначними змінами, до кінця 1920-х рр. Наприклад, на промислово-факультеті станом на 1927 р. 48% студентів були євреями, 38% – українцями, 12% – росіянами, 2% – інші. За становищем статтю студенти поділялись таким чином: 85% – чоловіки і 15% – жінки. Наприкінці 1920-х рр. у КІНГу навчалось 1681 студент (з них 750 отримували стипен-

дію). Отже, дореволюційної кількості студентів так і не вдалось досягти.

15 листопада 1920 р. при КІНГу було створено кооперативний факультет. Структурно КІНГ у 1923 р. складався з 5 факультетів: основного, соціально-економічного (з відділеннями – соціально-економічним, фінансово-рахунковим, статистичним), господарсько-технічного (з 2-ма відділеннями – промисловим і товарознавчим), соціально-правового (також з 2-ма відділеннями – судовим та адміністративним) та факультету експлуатації шляхів сполучень. Останній факультет невдовзі було переведено до Київського політехнічного інституту. З 1923 р. почалась робота зі створення робітничого факультету (робфаку), який і було відкрито. На ньому навчалась працююча молодь за скороченою програмою.

Попри значні втрати у матеріально-технічній базі, вуз до 1923 р. відновив роботу предметних лабораторій, кабінетів та інших закладів, а саме: біологічного, геологічного, економічної географії, статистичного, бухгалтерського, текстильного товарознавства, гірничозаводської справи, страхового, хімічного, фізичного, залізничного, фінансово-економічного та технологічного кабінетів; лабораторій аналітичної хімії та сільськогосподарського товарознавства; а також бібліотеки (в якій налічувалось, станом на 1 січня 1923 р., 43 591 книга, а до середини 1925 р. їх кількість збільшилась до 63 189). Були створені і кон'юктурні структури (кабінет комуністичного господарства та марксистський семінар). З 1923 р. почали випускати власний періодичний збірник – «Наукові записки КІНГу» (до кінця 1920-х рр. вийшло 8 його номерів), який можна розглядати як своєрідне продовження «Вісника Київського комерційного інституту», що виходив до 1918 р.

Освітній процес у першій половині 1920-х рр. здійснювався за тримістерною програмою. Форма занять – лекції та семінари, форма контролю – заліки та екзамени. Попри курс на українізацію, пропорція викладачів, що вели заняття українською та російською мовою, була майже однаковою. Згідно з наказом № 123 Народного комісаріату освіти було запроваджену єдину трибальну систему оцінювання знань студентів («незадовільно», «задовільно» та «відмінно»). Згідно з декретом РНК УРСР від 12 травня 1922 р. було відновлено плату за навчання у вузах (у КІНГу вона становила 16 руб. золотом за рік). З 1922 р. запроваджено і певні вимоги до вступників («а) знання общіе – в объеме трудовой школы второй степени или профшколы с двухлетним стажем или техникума – с годичным, б) знание предметов из области социально-экономической жизни, в) общее и политическое развитие, г) возраст не ниже 18 лет»), які в основному діяли впродовж 1920-х рр. У зв'язку із їхньою помірністю та загальним зниженням освітнього рівня абітурієнтів (чимало з яких після вступу до КІНГу продовжували трудову діяльність), дещо знизився загальний освітній рівень студентів, у зв'язку із чим керівництво мусило вживати відповідних заходів. Зокрема, були посилені вимоги при складанні сесій, а на початку 1929 р. прийнято ухвалу «негайно запровадити в життя облік відвідування студентами всіх видів занять, шляхом відміток педперсоналом у відповідних списках всіх присутніх на заняттях». В середині 1920-х рр. відбулось повернення до двосеместрового навчального року.

підпису М. П. Василенко, визначний історик права, академік і голова ВУАН. На жаль, через полі-

тичні переслідування його викладацька діяльність у нас виявилась нетривалою – пропрацював з 16 серпня 1920 по 8 квітня 1924 р.

Наш університет у 1920-х роках

Закінчення на 12 стор.
Закінчення. Початок на 11 стор.

Графік навчального року виглядав таким чином: 1) перший семестр (з 1 вересня по 8 січня), 2) зимові канікули (з 8 по 23 січня), 3) зимова сесія (з 23 січня по 1 лютого), 4) другий семестр (з 1 лютого по 8 червня), 5) літня сесія (з 8 по 20 червня).

Так само як і зміни з-поміж викладацького складу не були лише негативними, те ж саме можна сказати і про зміну студентського контингенту в 1920-х рр. Так, дійсно, основну масу студентства почали складати вихідці з пролетарських верств. Але й з-поміж них непоодинокими були яскраві особистості. Так, до початку 1920-х рр. студентом КІНГУ був О. П. Довженко. В 1921 р. на економічний факультет КІНГУ вступив син К. Г. Воблого – Вадим Костянтинівич Воблий, який закінчив його у 1928 р. і сам розпочав викладати у КІНГУ. На юридичному факультеті на початку 1920-х навчався М. М. Ушаков (відомий російський поет, перекладач творів Т. Г. Шевченка). Було серед студентів нашого вузу в 1920-х рр. ще багато цікавих особистостей, які згодом прославились на політичній, військовій чи творчій ниві.

Часті структурні зміни зумовлювали і зміну керівництва вузу. Впродовж 1920-х рр. це відбувалося особливо часто. Як уже зазначалось, у 1921–1922 рр. вуз очолював М. І. Мітіліно, у 1923–1925 рр. – С. С. Каган (на межі 1922–1923 рр. – Посьволський як в.о.). З 3 березня 1925 р. по 1 вересня 1926 р. КІНГ очолював

М. Л. Баран. З 1 вересня 1926 р. по 16 лютого 1927 р. ректором КІНГУ знову був С. С. Каган, але він, як свідчать документи, досить часто хворів і тому не міг повною мірою виконувати обов'язки керівника вузу. Тож фактичним керівником КІНГУ в цей час був проректор навчальної частини професор А. Є. Кристер.

15 лютого 1926 р. Наркомат освіти УРСР прийняв «Положення про порядок заміщення посад керівників та викладачів в освітніх установах УРСР», яким закріпив за собою практику призначення керівників вузів республіки, а викладачів та професорів нарком освіти затверджував за поданням керівників ву-

зів. За розпорядженням народного комісаріату освіти від 16 лютого 1927 р. (№ 8962) ректором КІНГУ, замість С. С. Кагана, був призначений О. О. Карпеко (про період його ректорства була окрема стаття в нашій газеті). Останнім ректором КІНГУ був Н. М. Миколенко, який очолював його з грудня 1927 р. по вересень 1930 р. (до чергової реорганізації).

У другій половині 1920-х рр. продовжувалося зміцнення видавничої бази (було прийнято рішення про підготовку публікацій з нагоди ювілею інституту) та збільшено асигнування на придбання літератури (за 1927–1928 навчальний рік кіль-

кість позицій в інститутській бібліотеці зросла на 2132 позиції, з них третина – україномовні). Тривала робота навчально-методичних кабінетів. Так, до початку 1928 р. було налагоджено роботу кабінетів: планового господарства, статистичного, економічної географії, страхування, місцевого господарства, хімічного, товарознавства, геологічного, економічного, історико-соціологічного, приватного права, публічного права; лабораторій: фізико-методичного випробування товарів, аналітичної хімії, технологічної, сільськогосподарської, біологічної, текстильного товарознавства; а також юридичної клініки та музею товарознавства. Для покращання житлових і матеріальних умов іногородніх та найбільш соціально незахищених студентів по бульвару Шевченка в буд. № 12 був обладнаний гуртожиток для студентів. І хоча його площа була незначною (259 кв. сажень), але він знаходився недалеко від навчального корпусу КІНГУ (розташованого по тому ж бульвару Шевченка в буд. № 22/24), що було досить зручно для студентів.

Відповідно до урядових постанов кількість факультетів у другій половині 1920-х рр. було скорочено до трьох: економічний, юридичний та робітничий (робітфак). Проте збільшилась кількість відділень, що сприяло поглибленню спеціалізації. При юридичному факультеті з 1927 р. почала роботу юридична консультація. Для підвищення рівня підготовки майбутніх фахівців з осені 1927 р. відбулося збільшення терміну навчання до чотирьох

років (за винятком робітфаку, де термін навчання становив три роки).

Попри посилення репресій та згортання всіх решток демократії, КІНГ намагався зберегти вірність своїм традиціям та продовжував працювати на благо вітчизняної освіти та науки. З лютого 1929 р. в інституті почала роботу ювілейна комісія з організації відзначення 25-річчя заснування інституту. Вона працювала до середини 1929 р. і прийняла такі рішення: розширити будинок інституту, випустити збірник, присвячений ювілею, провести урочисті збори (саме святкування було заплановано на 15 вересня 1931 р.).

Проте репресії все більше нагадували про себе в стінах вузу. Все частіше арештовувались представники інтелігенції, центральні установи завалювали вуз директивами щодо посилення класової боротьби, вилучення з вузу «соціально чужого елементу» (директива від 13 квітня 1929 р.) і т. п. Сам інститут (як і інші наукові та навчальні заклади з власними традиціями) розглядались владою як потенційно ворожий радянській системі, а тому розпочалась чергова хвиля реорганізації. Зрештою, 1 вересня 1930 р. КІНГ було реорганізовано на Інститут обміну та розподілу. Але і це був тільки початок нової серії випробувань. В історії нашого вузу починалась нова сторінка структурних перебудов, а невдовзі – й зміни місця розташування вузу.

(Далі буде).

Андрій ЧУТКИЙ,
к.і.н., доцент кафедри історії

Ювілеї

ГИМН ЮБИЛЯРАМ

Соберемься тесным кругом,
Юбилей отметим с другом,
Слава Богу,
есть дружба и повод есть!
Достижень и потери
«Всяк своим аршином мерит»,
Понимая, что живет
«Сейчас и Здесь».

Юбиляры, юбиляры
В вашу честь звенят фанфары,
Тосты, речи,
пожеланья без конца...
Гимн Красе и ода Чести,
И восторг в потоке лести,
А дружба
улыбки дарят и сердца.

Излучают свет сердцами,
Кто в одной обойме с вами,
Ощутил тепло плеча,
поддержку рук.
И возрастут в общеньи жарком
Сад цветов с горой подарков
И грустинка,
что все уже тесный круг.

Но грустить не позволяют,
Счастья искренне желают
И здоровым жить
безбедно до ста лет,
Прозвучит завет извечный –
В этой жизни быстротечной
На земле успеет
оставить добрый след.

Сохрани стоп-кадр мгновенья
И блаженства упоенье
В общем game
добрых слов наперебой.
Юбилей, средь прочих разных, –
Повод ярче сделать праздник,
Диво-праздник,
что всегда-всегда с тобой.

Людмила Рингис.

У червні ювілей святкують

- Буряк Леонід Дмитрович**, професор кафедри фінанси підприємств;
- Борисенко Лариса Леонідівна**, старший викладач кафедри педагогіки та психології;
- Гасанова Людмила Євгенівна**, старший викладач кафедри іноземних мов ФЕФ;
- Голенко Віктор Анатолійович**, водій відділу автотранспорту;
- Іванова Лариса Іванівна**, асистент кафедри аудиту;
- Приходько Лев Львович**, слюсар котельні;
- Зенкова Алла Іванівна**, прибиральниця гуртожитку № 3 студмістечка;
- Капустіна Ольга Володимирівна**, доцент кафедри іноземних мов МеІМ;
- Ковальчук Олександр Дмитрович**, робітник високої кваліфікації дільниці поточного ремонту;
- Лещук Ніна Михайлівна**, прибиральниця господарського відділу корпусу № 5;
- Липяцька Галина Федорівна**, завідувач гуртожитком № 4 студмістечка;
- Кисіль Микола Миколайович**, завідувач комп'ютерним кабінетом головного центру інформаційних систем;
- Пустовалова Євгенія Пилипівна**, завідувач камерою схову гуртожитку № 5 студмістечка;
- Равікович Євген Ісайович**, доцент кафедри макроекономіки.

Липневі ювіляри

- Аксьонова Олена Валентинівна**, доцент кафедри педагогіки та психології;
- Бабіч Віталій Васильович**, професор кафедри обліку підприємницької діяльності;
- Білоконь Іван Васильович**, доцент кафедри розміщення продуктивних сил;
- Василюка Валентина Іванівна**, інженер 1 категорії служби ОП і ТБ;
- Гавриловська Людмила Миколаївна**, доцент кафедри підприємницької діяльності;
- Герєга Іван Степанович**, начальник відділу електронно-інформаційних засобів;
- Горох Ірина Михайлівна**, методист 1 категорії факультету маркетингу;
- Овсієнко Василь Григорович**, доцент кафедри вищої математики;
- Остапишин Тетяна Петрівна**, доцент кафедри банківської справи;
- Сіврич Людмила Сидорівна**, старший викладач кафедри німецької мови;
- Кривша Іван Йосипович**, охоронець служби охорони;
- Комяком Олександр Михайлович**, доцент кафедри політекономії;
- Мануцов Ігор Германович**, завідувач кафедри статистики;
- Туманов Микола Олександрович**, доцент кафедри політекономії ОЕФ;
- Парасій-Вергуненко Ірина Михайлівна**, професор кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу;
- Савенець Надія Миколаївна**, комендант господарського відділу корпусу № 5;
- Хомяк Алла Лук'янівна**, прибиральниця господарського відділу корпусу № 1.

З прекрасним ювілеєм!

13 серпня виповнилося 65 років директору фізкультурно-спортивного комплексу «Економіст» Анатолію Васильовичу Зотову.

Анатолій Васильович, в минулому відомий спортсмен, неодноразовий чемпіон України, член збірної команди колишнього Радянського Союзу з десятиборства.

Закінчивши спортивну кар'єру, багато років керував легкою атлетикою у спортивному товаристві «Зеніт».

Під його керівництвом готувалися чемпіони та призери першості Європи, Світу та Олімпійських ігор.

Особливим досягненням Анатолія Васильовича є тренування неод-

норазового чемпіона і рекордсмена світу та Олімпійських ігор Сергія Бубки.

За плідну працю Анатолію Васильовичу Зотову було присвоєно звання заслуженого тренера України, заслуженого працівника освіти і науки України, нагороджений почесною грамотою Верховної Ради України.

Від щирого серця прекрасній людині та педагогу від Бога бажаємо міцного здоров'я, творчої наснаги, та усіх земних благ.